

עברית שפה קשה

בלוג

מספרים על זוג שהסתובב בטיילת, כשניגש אליהם תייר. Do you speak English? שאל, והבעל השיב: "מה?".
Peut-être que tu parles français? ניסה התייר בצרפתית, והבעל תמה: "מה?".
התייר לא הרים ידיים והמשיך בגרמנית: Sie sprechen vielleicht Deutsch?, אך גם בפעם הזו זכה לאותו ההנהון שאומר: "מה?".
התייאש והלך לדרכו. כשהתרחק פנה הבעל לאשתו: "את רואה שושנה, תמיד אומרים לך שאם תלמד שפה זרה זה יעזור לך בחיים. הבחור הזה יודע שלוש שפות - נו... וזה עזר לו?!"

אמנם לא ברור מה טיב שליטתה של רשות המסים בשפות זרות, אבל אין ספק שלנישום החולק עליה היא אינה מעוניינת לעזור; ולאחרונה כך נראה זה כולל גם את מלחמתה בשפה האנגלית.

שומות רבות נערכות על רקע פעילותם הבינלאומית של נישומים. אלו מביאים ברכה רבה (וגם מט"ח רב) למשק הישראלי; ומטבע הדברים, ההסכמים בהם הם מתקשרים והמסמכים שבבסיס פעילותם העסקית, נערכים בשפה האנגלית. לרוב, פקיד השומה לא יסתפק רק במסמכי הנישום הישראלי וידרוש גם דוחות ומסמכים של החברות הזרות עימם הוא התקשר (ובאנגלית). כשצריך, פקיד השומה גם יודע לפנות (באנגלית כמובן) לרשויות המס הזרות; ויותר מכך, בחוזר בעניין שינוי מבנה עסקי בקבוצות רב-לאומיות צירפה רשות המסים נספח באנגלית המפרט את המסמכים (באנגלית) אותם דורש פקיד השומה לצורך מלאכתו. בקיצור - פקיד השומה שולט היטב בשפה האנגלית, וחדשות לבקרים הוא עורך את שומותיו וצוויו על בסיס המסמכים בשפה הזרה.

אלא שכאשר הנישום חולק על שומת פקיד השומה ופונה לבית המשפט, "משתכח" ידיעתו של פקיד השומה. או אז, דורש פקיד השומה כי הנישום יתרגם מאנגלית לעברית תצהירים, חוות דעת מומחים, והררי מסמכים ודוחות שנערכו באנגלית. כן, בדיוק אותם מסמכים שרגע קודם הבין פקיד השומה היטב, ועל בסיסם ערך את שומתו. כשמסרב הנישום להשלים עם השומה, מתחילה "מלחמת השפות".

ומה אומר הדין? בית המשפט העליון סרב אמנם לאשר הגשת כתב טענות עיקרי בשפה האנגלית, אך בנוגע ליתר המסמכים הדבר מסור לשיקול דעתו של השופט וניתן גם ניתן להגישם באנגלית. כך למשל, בעניין גרנד אלקטריק נקבע כי: "השאלה האם יש מקום לתרגם מסמך כלשהו המוגש לביהמ"ש ובכלל זה תצהיר, אמורה להתברר על פי היחסים שבין הצדדים, ויכולתם להבין את תוכן המסמכים". בראייתנו, **בעידן הנוכחי - עידן בו עולם העסקים גלובלי ו"שטוח" - לא יעלה על הדעת שחברות רב-לאומיות הפועלות בישראל יידרשו לתרגם את מסמכיהן לעברית.** דרישה שכזו אינה עולה בקנה אחד עם הרצון של מדינת ישראל להצטרף כשותפה מלאה ל-OECD, וליטול חלק בקהילת העסקים הבינלאומית.

בנוסף, **לא ייתכן שפקיד השומה "שחה" במסמכים הזרים במסגרת ההליך השומתי; ובהליך המשפטי יבקש להשית על הנישום הוצאות תרגום כבדות, משום שלפתע פתאום אינו יכול להבין את המסמכים הערוכים בשפה הזרה.** דומה כי

זוהי דוגמה מובהקת להתנהלות דיונית שלא בתום לב, שאינה הולמת רשות מינהלית.

התנהלותה של רשות המסים, המבקשת לתקוע מקלות בגלגלי הנישומים הרב-לאומיים, מזכירה את התלמיד הסורר שלאחר ששמע את מורתו משכנעת בהתלהבות: "אתם חייבים ללמוד אנגלית, חצי עולם מדבר אנגלית", קפץ ואמר "נו, וזה לא מספיק?!". "הלשונות נבראו כדי שבני אדם לא יבינו איש את רעהו" אמר ש"י עגנון. אך לעיתים נראה שגם ההיפך הוא הנכון. כדי ליצור אי הבנה, תמיד אפשר לברוא מחלוקת לשונית שאיננה.

אין באמור לעיל כדי להחליף ייעוץ משפטי מלא וספציפי.

הדברים האמורים נכונים למועד פרסומם.

אנשי קשר

שלמה אביעד זידר
מגשר, שותף

דניאל פסרמן
ראש תחום מסים